

TELEGRAFULU ROMANU.

№ 75. ANULU XVI.

Sabiuu, in 19 Septembrie (1 Oct.) 1868.

Telegrafulu ese de doue ori pe septemana : joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiuu la expeditiua foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate catra expeditura. Pretuluu pnenumeratiunei pentru Sabiuu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelaltepartii ale Transilvaniei si pen.

Tru provinciea din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru intea ora cu 7. cr. sirula, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Cuventarea

Esclentiei Sele Presantitului Parinte Archiepiscopu si Metropolitu Andrei Baronu de Siagun'a, tienuta cu ocaziunea deschiderei Congresului nationalu bisericescu romanu in 16/28 Septembrie.

Innoiescete, innoiescete, noule Ierusalime, cacitau venitu tie earasi lumin'a, si marirea Domnului preste line au resaritu. Acesta casa Tatalu o au ziditu, acesta casa Fiulu o au intaritu; acesta casa Duchulu santu o au innoitu.

Cu acesta cantare bisericesa, carea o cantamu in fie-care anu in 13-lea Septembrie, candu serbamu amintirea inoirii Bisericeii dela momentulu Domnului, — cu acesta cantare bisericesca, dicu, ve salutu pre Domniele Vostre astadi, candu noi, ca membrii ai nou reinfiintatei nostre metropolii romane de relegea greco-resaritena din Ungari'a si Ardealu ne-amu adunatu intai'a ora la congresulu nationalu bisericescu romanu.

Pentru-ca precum Biserica dela momentulu Domnului s'au ruinat in urm'a unei ursite invidiose, si apoi incetandu acesta prin latirea si intarirea cristianismului s'au ziditu earasi Biserica deasupra momentulu Domnului : asi'a tocm'a si metropolia noastra sau ruinat in urm'a unei ursite invidiose, si nimicinduse acesta prin latirea si intarirea spiritului luminatoriu si adeveratu crestinescu alu secululu nostru s'au reinfiintatu earasi vechi'a noastra metropolia.

Ursit'a acesta invidioasa, carea au apasatu metropolia noastra, au lasatu dupa sine urme nesterse in istoria bisericeii nostre, si in legile patriei nostre, precum si in ordinaciunile regimului patriotic de mai nainte. Din istoria bisericeii nostre ne convingemu, ca ursit'a acesta invidioasa de biserica noastra s'au escatu de acolo, cacii ierarhia noastra bisericesca impreuna cu preotii si crestini au nezaitu a sustiene in originalitate institutiunile bisericeii primitive crestinesci, si a remane credinciosi religiei loro stramosiesci, si cacii in 16-lea veku au facutu tuturor inoiriloru confessionalifrontu, care seculu trecut le au provocatu pre terenulu christianismului in Earop'a intriga.

Acesta ursita invidioasa au causatu apoi din partea ierarhiiloru celoralte biserici crestine gone a-supra metropoliei nostre, si a credinciosulu cleru si poporu, si ierarhiile a-estea ale celoralte biserici crestine au efectuitu prin puternic'a loro in luntia in legislatiunea si regimulu patriei, de ne-amu lipsitu de metropolia, de episcopii, de manastiri, de numerate parohii si de tote averile si zidirile, ce se gaseru la metropolia, la episcopii, la manastiri si la parohii. Despre batjocurile si prinsorile, care Archiereii, preotii si crestini erau siliti, a le suferi numai din cauza, cacii nu vreau sa schimbe stramosiasca loro religiune, nu voiu sa amintescu nimicu, cacii nu voiescu sa improspetezu rane vechi, ci trecu la epocha aceea, candu colonii serbi au trecut la a. 1690 din Turci'a la Ungari'a cu cati-va archierei si cu mai multe dieci de mii familii, si sub scutulu unoru privilegii pentru biserica si natuneea serbesca au in fiintiatu provintra loro metropolitana nationala. Si fiind-ca acesti coloni serbi s'au estinsu dela Dunare si Sav'a pana la amendoua tierrurile Muresiului, unde ei au gasitu pre coreligionarii sei romani lipsiti de archierei si in parte mare si de preoti, si in intelesulu privilegioru loro au asediatu pre ruinele episcopatelor romane trei eparchii serbesci, la Aradu, Timisiura si Caransebesiu, care apoi mai tardiu s'au numitu si a Versiutului. Astfelu romanii ortodocsi din Ungari'a au devenitu sub Archierei serbi, ear Episcopii din Ardealu si Bucovina, insa nu si crestini, devenira in urm'a mesuriloru

politice din 30-lea Octobere 1783 sub Ijurisdictionea sinodului metropolitanu serbescu din Carlovitio.

Inse clerulu si poporulu romanu au oftatu totu intinsu si se ruga la regimu pentru de a recapatat metropolia sea canonica, dara fara efect.

Spiritulu celu puternicu alu anulu 1848, care au nimicito feudalismulu, si privilegiile, si in loculu loro au stabilitu intre poporele patriei egala indreptatire politica si confessionala, — au destepatatu din nou simtiulu dreptulu nostru neprescriptibilu canonicu si istoricu pentru recastigarea vechiei nostre metropolii romane de relegea greco-resaritena din Ungari'a si Transilvania si dovedindulu Maestatea Sea ces. reg. apostolica, prea induratulu nostru Rege Franciscu Iosifu I au si incuviintatu cererile nostre prin pre inalt'a sa resolutiune din 12/24 Decembre 1864 cu aceea : ca sa avemu metropolia constatatore de romani de relegea greco resaritena din Ungari'a si Ardealu, cu episcopiele din Aradu si Caransebesiu si cu Archiepiscopi'a in Ardealu, totodata denumindume pre mine de Archiepiscopu alu Transilvaniei si de Metropolitu alu romaniloru de relegea greco-resaritena din Ungari'a si Ardealu, si demandandumi, ca in contielegere cu Pre santitulu Domnu Episcopu Procopiu Ivacicoviciu alu Aradului sa facu propunerea de Episcopu pentru scaunulu nou infiintatei eparchii a Caransebesiului; in urm'a representatiunei nostre archiereiei Maiestatea Sea s'au indoratu, a denumi de Episcopu eparchiului alu Caransebesiului pre fostulu Archimandritu si Protopresbiteru alu Brasiovului Domnulu Ioanu Popasu.

Si fiinduca Maiestatea Sea numai pentru intai'a ora la infiintarea metropoliei nostre au denumitu pre mitropolitulu nostru fara sa prejudece spre viitoriu modulu legalu de alegere a mitropolitulu seu a Episcopiloru, pentru aceea m'au insarcinatu pre mine, ca in contielegere cu Domnii Episcopi sa propunu modalitatea, dupa carea va avea a se constitui Mitropolitulu si Episcopii nostri spre viitoriu.

Objectulu acesta l'amu tractatu noi Archiereii in Sinodulu din 16-lea Augustu 1865, si amu aflitu unanimu, ca noi Archiereii nu suntemu competenti, a tracta acestu obiectu fara intreprinderea reprezentantiloru clerulu si poporulu credinciosu din intriga metropolia, prin urmare, ca numai unu congresu nationalu bisericescu romanu este competente a tracta acestu obiectu cu valore de dreptu De aceea acestu sinodu Archiereescu au asternutu Maestatiei Sele in acestu intelesu representatiunea sea, espunendu acolo si modulu conchiemarei si altu tienerii unui asemenea congresu bisericescu fatia cu elaborarea modulu de constituiere a Mitropolitulu si Episcopiloru spre viitoriu, precum si fatia cu elaborarea unui statutulu organicu privitoriu la tote elementele constitutive dintr'o metropolia.

Maiestatea Sea ces. reg. apostolica au binevoitu, a predá ministeriulu seu regiu ungurescu de cultu spre pertractare acesta representatiune sinodala, si inaltulu ministeriu de cultu a compusu pre bas'a acestei representatiuni sinodale unu proiectu de lege si l'au prezentatu dietei spre inarticularea infiintatei nostre metropolii romane, si a egalei ei indreptatiri cu metropolia serbesca, si a garantiei de autonomia in intelesulu articolulu XX. de lege din anulu 1848, prin urmare, ca metropolia noastra sa fia indreptatita, de a-si regula, conduce si decide independentu in congreselu sele bisericesci obiectele eclesiastice, scolari si fundationali, si a le administra si guberná prin propriile sele organe in intelesulu statutelor stabilinde in aceste congrese si aprobate de catre Maestate. — Mai departe inaltulu ministeriu de cultu au proiectatu dietei pre bas'a representatiunei sinodali, ca se i se

dea voia, de a mijloci conchiemarea catu mai curendu a congresulu bisericescu, care dupa propunerea sinodulu episcopescu aru avea sa consteie afara de Archierei din 30 deputati preotiesci, si din 60 mireni, si aru avea de probl'ma organizarea Congresulu pre langa aprobarea maiestatica, precum si a incerca impacarea acelor diferentie, care s'au escatu din despartirea metropoliei nostre romane de cea serbesca, cacii in casu contrariu aceste diferentie au de a se tracta si decide prin o judicatoria ordinaria deleganda de Maestate.

Proiectulu acesta de lege s'au pertractatu constitutionalmente in amendoua casele legislative si au urmatu articolulu alu IX-lea de lege din acestu anu, care prin Maiestatea Sea s'au sanctionatu in 24 Iuniu si s'au publicatu in casa reprezentantiloru in 27 Iuniu, iera in casa de susu in 30-lea Iuniu a. c.

Astfelu prin acesta lege constitutionale adusa cu observarea tuturor recerintieloru legali, la a careia pertractare au luat parte si cati-va dintre barbatii nostri coreligionari in calitate ca reprezentanti ai tieriei, si s'au distinsu in aperarea intereselor bisericeii nostre, — astfelu dicu prin legea acesta s'au petrecutu infiintarea metropoliei nostre, si referintiele ei catra statu, si metropolia serbesca in condicia legiloru patriei.

Deci pre bas'a canoaneloru bisericesci recunoscute prin susu amintitulu articulu de lege m'amu intelesu cu Pre santiti Domni Episcopi pentru soroculu tienerii acestu congresu nationalu bisericescu, si amu aflitu de bine, a se conchiama acela pre diura de astadi, adeca pre 16 Septembrie.

In urm'a acestei contielegeri amu rugatu prin representatiunea mea din 1 Augustu a. c. pre inaltulu regiu ministeriu de cultu, ca sa binevoiesca a mijloci dela Maiestatea Sea incuviintarea acestu sorocu pentru celebrarea congresulu prezentu; si primindu eu aprobarea maiestatica urmata prin resolutiunea regesca din 12 Augustu a. c. si impartasita mie prin emisulu ministerialu din 14 Aug., amu inscuiintatu despre aceea fara amenare pre Pre santiti Domni Episcopi cu scopu, ca sa escrie a-gerile de deputati clericali, mireni si militari, cari sa se pota infatisia temporaru la congresu, totu odata amu scrisu si eu pentru Archidieceasa a-gerile de deputati.

Eata Domniloru, ca amu ajunsu a vedea congresulu celu multu doritu alu provincieii nostre metropolitane a tuturor romaniloru de relegea greco-resaritena din Ungari'a si Ardealu!

Eata Domniloru! Congresulu acesta insusi, carelu representati Domniele Vostre!

Eata Domniloru! tempulu incetarei acelei sarcine grele, care de 20 de ani jacea pre umerii mei, si care trebuia sa o suportu singuru dupa pusetiunea m'a, ceea ce o ocupa in organismulu santei maicei nostre bisericeii, cacii n'amu pututu sa ne organizamu pana acum bisericescu.

Cum amu condusu eu pana acum treb'a cea grea si problematica a reinfiintatei metropoliei nostre? despre aceea jud-ce prezentulu si viitorulu.

Deca cate odata amu facutu intrebutiare de octroiieri, aceea amu facutu dupa demandarea impregiariloru intetitore in acea convictiune, ca clerulu si poporulu credinciosu se va multjami cu aceea, dara nici decum n'amu facutu cu intentiune, de a exercita, seu de a stabili in lucrurile nostre bisericesci, scolari si fundationali vre-unu absolutismu ierarhieu. Din acesta cauza trebuie sa accentuezu aci, ca decu amu si facutu une ori intrebutiare de octroiieri, aceste nu se potu lua in intelesulu strinsu de octroiieri, de ore-ce octroiirea presupune totu-deona o mesura volnica pre terenulu bisericescu; eu insa nu amu facutu nici o me-

sura volnica in treb'a infintiaerei metropoliei, ci fiindu impedecatu de impregiurări, de a me putea consulta cu barbatii nostri, amu lucratu si singuru in intielesu pozitivu institutiuni bisericesci. Si asiá amu lucratu une-ori singuru spre ajungerea dorintieloru nóstre bisericesci, precum mi impuneau canónele, dara nu spre introducerea si stabilirea vre-unui absolutismu ierarchicu, care eu totu-déun'a l'amu combatutu, si despre care exista in afacerile mele cele mai lamurite dovedii. Dara astadi, cându ti-au venit Tie, noule Ierusalime! Ierasi lumin'a si marirea Domnului preste tine au resaritu, — depunu cu deseversita odichna sufletésca tóta competintia legislativa si administrativa a bisericeii nóstre nationale in mánile Congresului presentu si ale acelor viitoare congrese, care singure suntu reprezentantiele legali si canonice a întregii nóstre provincii metropolitane, prin urmare competente, de a duce si conduce trebile administrative economice bisericesci, scolari si fundatiunali.

De astadi incolo depunu si responsabilitatea pentru ulterioára sórta a bisericeii in mánile acestui congresu si celorl viitoare si me mangaiu, cáci cutediú sa dica: ca nu indesiertu amu alergatu, nici indesiertu m'amu ostenitu — Filipis. Capu II. v. 16, — ca n'amu alergatu, cá si cum n'asi fi sciutu, unde slergu, nici amu datu reshoiu, cá si cum a-si fi batutu vazduchulu — I Cor. Capu IX. v. 26, — ci lupta buna m'amu luptatu, curgerea amu plinitu, si credintia amu pazitu, II Timot. Cap. IV, v. 7. si ca astadi potu sa me rogu de Dumnedieu: cá acum sa me slobozésca pre mine in pace, ca vediura ochii mei mantuirea lui, carea au pregatitu inaintea fetieloru tuturor Românilor de relegea gr. resaritena din Ungari'a si Ardélu! Luc'a II, v. 29—31. —

In momentele aceste mari, care facu in biserica nóstra ecumenica o epoca insemnata, me rogu de Ddieu pré umil'u, cá Congresulu nostru presentu si cele viitoare sa desvólte dupa sfatulu seu dumnediescu astfelu de afaceri, care sa merite de a fi caracterizate de carte a unuia nascutu fiului seu, a Domnului si Mantuitorului nostru Iisusu Christos, scrisa nu cu negrêta, ci cu Duchulu Dumnediului celui viu, nu in table de piétra, ci in tablele cele trupesci ale inimei Domnieloru Vóstre, si ale inimei membrilor dela viitórele Congrese, pentru ca numai astfelu facendu Tu, noule Ierusalime! Te vei innoi, si vei justificá in fapte, ca ti-au ventu tie earasi lumin'a, si ca marirea Domnului earasi preste tine au resaritu, si ca acéstá casa Tatalu o au ziditu, Fiulu o au întáritu, si Duchulu santu o au santitu. Care tóte fia, fia Aminu!

Acéstea primitiendu dechiaru congresulu nationalu bisericescu romanu conchiematu pré 16 Septembrie 1868 de deschisu.

Congresulu nationalu bisericescu românau

Inca de Vineri dupa amédi incepú a fi cursulu ambulatoriloru pre stradele Sabiului mai viu. Vivacitatea acést'a crescú a dóu'a di, Sambata, iéra Dumineca dimineti'a erá de totu mare. Si vieti'a acést'a in Sabiu cine o aduce? Membrii congresului nostru.

Dumineca dimineti'a se adunara membri cáti erau dejá sositi la biserica „Schimbárei la fatia“ din cetate. Cátra inceputula S. Liturgii preotimea carea servea sânt'a Liturgia in acea di, esi imbracata in vestimintele cele bisericesci si dupa dens'a tóta adunarea din biserica preoti si mireni, si se indreptara cu totii cátra resiedinti'a metropolitana. Cea dintáiu intra cu crucea si Evangeli'a in resiedintia, cea din urma a formatu spaliera intre resiedintia si biserica. Intorcendu preotimea i urman Archipastorii: Escelenti'a Sea Archiepiscopulu si Metropolitul Andreiu, si Ilustrítáile Loru Epscopii Procopiu si Ioann si acestor'a au urmatu in rendu cuviinciosu cei ce formásera spalierulu pana cându intrara cu totii in biserica. Ací Pré Sántítulu Metropolitu se imbracá spre a celebrá cu preotimea impreuna sânt'a Liturgia, sub decursulu cárei se facú si chiamarea Stolui Duchu.

Dupa finirea acéstei'a, se întórsera Pré Sántítele loru in modulu aretatu la inceputulu servitiului ddiescu in resiedintia metropolitana.

Acum urmara presentárele deputatiloru si a altoru onoratori la Pré Sántiele Sele si mai tardiu mésa pantru unu numeru de deputati la Esc. Sea Metropolitul.

Luni demaneti'a pré la optu óre multimea de deputati congresnali si alti iubitori de a fi de fatia la solemnitatea acést'a se indreptau spre biserica

„Schimbárei la fatia“ din cetate, pentru ca sa la parte si sa asiste la deschiderea congresului primu dupa o intrerupere asiá îndelungata. La 9 óre erau dejá adunati membrii in biserica si cuprinsera locurile destinate pentru densii; iéra din auditori cáti se putura provedé cu bilete de intrare si ocupare parte in choru bisericeii parte aprópe de intrare josu sub choru locurile loru. De fatia se aflau la més'a presidiala si ambii Episcopi din dieceze Aradului si Carenebesiului.

Ilustritatea Sea dlu Secretariu de statu Georgiu Ioanovicu, dupa o introducere care amintí insemnatarea congresului adunatu cu respectu la istoria si la implinirea unei dorintie asiá de mari propune alegerea unei deputatiuni carea se invite pre Escelenti'a Sea Presiedintele congresului la adunare.

Deputatiunea se alegé si se pune sub conducerea Pré Sántiei Sele Episcopului Aradului. Dupa unu restimp de vre-o câteva minute deputatiunea se întórce si incunoscintiaza pre Congresu despre venirea Escelentiei Sele. Acesta scire o primesce congresulu cu „sa traiesca.“

In data dupa acése sosesc Escelenti'a Sea Metropolitul si congresulu sculanduse repetiesce de trei ori „sa traiesca.“ Escel. Sea ocupa scaunulu presidiale si face numai de cátu propunerea de a se alege 9 notari provisionari, din fia-care diecesa câte trei. Deci se alesera: Parintii Prot. Rosiescu, si Andreieviciu si P. Anc'a din cleru, iera dintre laici Dr. Maniu, adv. Cosm'a, jude proces. Mangiuc'a, Auscalt. Branisce, Dr. Gallu si M. Besanu.

Ocupandu acesti'a locurile la més'a presidiala Presiedintele rostescé cuventarea ce o amu impartasitu mai susu.

Acesta cuventare nu o descriemu mai departe, ea va marturisi insasi de sine. Adaugemu ca impresiunea produsa de dens'a a fostu mare, si ca nu a lasatu nici o anima cu simtiu omenescu nemiscata de puterea ei. La deosebite locuri fu intrerupta de aclamatiuni, cari la fine se repetira mai de multe ori. Congresulu se dechiaru de deschisu.

Terminánduse acést'a Pres. cere plenipotentiele deputatiloru, apoi aduce la cunoscintia congresului ca Pres. s'a ingrigitu de unu regulamentu de afaceri provisionari. Deci cere procetirea amintitului regulamentu si déca va coresponde cerintieloru, atunci congresulu lu va primi, déca nu, congresulu va elaborá altulu.

Mai multe voci ceru impartirea regulamentului ceea ce se si face si fiindu ca se primi propunerea fácuta de presidiu.

Dr. Maniu cetesce proiectulu regulamentului.

Dupa cetirea proiectului D. Cons. minist. Ioanu Alduleanu, considerándu, ca dupa natura lucrului e de lipsa sa aiba congresulu óre care cinosura pentru ordinea debateriloru si ca e o convictiune generala, enuncziata si din partea inaltului presidiu, cumca stabilirea defnitive a regulamentului pentru afacerile interne ale congresului este unu dreptu nedisputaveru alu congresului, din care cauza si proiectulu de fatia s'a presentatu numai pentru primire provisionaria, propune:

1. sa se priméscá acestu proiectu, cu emiterea §lui 25, de cinosura provisionaria pentru afacerile interne, pana ce va stabili congresulu insusi unu regulamentu definitivu in privintia acést'a;

2. constatándu-se dreptulu congresului pentru de a face regulamentulu definitivu alu afaceriloru interne, numai decátu dupa actulu verificárei sa se esmita un'a comisiunea spre elucrarea aceluia.

D. vice-comte Sigismundu Popovicu Desseanu din contra obietándu, ca acéstá propunere presupune constituirea congresului cá intemplata, e de parere, ca inainte de tóte trebuie sa se intemple verificarea membriloru congresuali si propune: sa se imparta deputatii întregului congresu dupa diecese in 3 sectiuni, cari un'a pre alt'a sa se verifice.

Dintre deputatii insinuati la vorbire DD. Branu de Lemeni, D. Maniu, cav. de Puscariu, Ioanovicu, Protosing. Pope'a, Bic'a se alatura lánge vorbirea Dlu deputatu Alduleanu; iéra DD. deputati Dr. Glodariu, Radulescu, Dr. Tincu, Macelariu, Bonciu, Ioanescu, Moldovanu si Alexiu Popovicu spriginescu propunerea dlu deputatu Sigismundu Popovicu.

D. deputatu Piposiu face o a trei'a propunere, cá presidiulu sa denumésca câte 10 membri din fia-care diecesa dintre deputatii cei nedificultati, si acést'i sa formeze comisiunea verificátoria.

Desbatándu-se obietulu din destulu s'a procesu la votisare si s'a decisu cu majoritatea votu-

riloru ca: proiectulu presentatu de Escelenti'a Sea, Dlu presiedinte se primesce de regulamentulu provisionariu pentru afacerile interne pana ce va stabili insusi congresulu regulamentulu definitivu in asta privintia.

Dupa aceea in intielesulu §. 4 alu acestui regulamentu s'au cetitu registrulu aceloru deputati, in contr'a caror'a nu au sositu nici o reclamatiune si cercetanduse credentionalele dintre membrii presinti se dechiaru de verificati:

I. din Archidieceza Transsilvaniei.

D. D. protopresbit. Petru Badila, Nicolau de Crainicu, Ioann Hania, Ioann Metianu, Nicolau Poepa protosingelu, Ioann Petricu, Ioann Ratiu, Vasiliu Rosiescu, Parteniu Trombitasiu; Ioann Alduleanu, cons. ministerialu Ioann Buzura judeprocesoal. Dr. Ioann Borcea advocatu si fiscalu cons. Ioann Branu de Lemeny capitanu supremu in pensiune, Moise Branisce, ascultantu la curtea de casatiune, Ioann Filipescu percept. reg. Dr. Iosifu Gallu secret. la tabl'a septemvirala sect. Transilvaniei, Dr. Vasiliu Glodariu profesor, Iie Macelariu cons. gubernialu, Ioann Noacu maj. ces. reg. in pensiune, Michailu Orbonasiu advocatu, Ioann Puposiu, comite supremu in pensiune, Ioann Paraschivu, secret. magistratualu, Ioanu cav. de Puscariu consil. de sectiune la minist. de cultu. Dr. Avramu Tincu advocatu.

II. Dieces'a Aradului.

Preoti: Petru Anc'a, Simionu Bic'a protopres., Petru Chirilescu prot. Ioann Groz'a prot. Parteniu Gruescu parochu, Moise Porumbu parochu, Mironu Romanu protosingelu, Ioann Russu parochu si prof. la preparandie, Ioann Tieranu prot. Georgiu Vasileviciu.

Mireni: Michailu Bezanu asesoru la sedria comitatensá, Sigismundu Borlea, proto-notariu comitat., Stefanu Borosiu advocatu, Ioann Bic'a notariu comunalu, Demetriu Bonciu advocatu, Petru Cermen'a, capitanu. Parteniu Cosm'a advocatu, Lazaru Ionescu advocatu si fiscalu consistorialu, Dr. Atan. Marianu Marienescu asesoru la sedria comitatensá, Ioann Moldovanu notariu comunalu, Alessiu Popovicu advocatu, Sigismundu Popovicu v. comite comitatensu, Constantinu Radulescu advocatu, Nicolae Zsig'a comerciantu.

III. Dieces'a Caransebesiului.

Preotii: DD. Protopresbiteri, Nicolae Andreieviciu, Simeonu Dimitriviciu, Dimitrie Iacobescu, Alessandru Ioanovicu, Atanasiu Ioanovicu, Georgiu Pesteanu, Ioann Popovicu, Iosifu Popovicu, Iacobu Petroviciu, Ioane Seimanu.

Mireni: Ioann Balnosianu locotenente supr. Michailu Buz'a aspirantu de oficiaru, Ioann Fauru comite supremu, Simeonu Mangiuc'a judecerc. Dr. Aureliu Maniu advocatu, Ioann Ianculescu perceptoru generalu comit. tensu, Georgiu Ioanovicu secretariu de statu, Ioane Popovicu capitanu ces. reg. Vasiliu Popovicu comerciantu, Ioane Posta, Nicolae Raichiciu locoteninte supremu, Iosifu Seracinu, maioru ces. reg. Georgiu Stanu locoteninte supr.

Credentionalulu Dlu deputatu Dr. Vasiliu Glodariu, sunándu din smintéla espeditionala pre numele Iosifu si nu Vasiliu Glodariu, pre bas'a relatiei supletorie a comisiunei respective de alegere s'a coresu pre numele Dr. Vasiliu Glodariu.

Constatándu-se, ca numerulu membriloru congresuali verificati, fiindu vre-o 70 trece diumetate din numerulu tuturor membriloru, Escelenti'a Sa Dlu presiedinte pre bas'a §lui 5 alu regulamentului provisionariu de afaceri interne provóca congresulu la alegerea definitiva a notariloru, dintre cari 3 au sa fia din cleru si 6 din mireni cu respectu la cele 3 diecese reprezentate in Congresu, spre care scopu Dlu deputatu Fauru propune suspenderea siediintei pre unu patrariu de óra pentru a se consulta asupra persóneloru alegande; acéstá propunere o spriginesce si D. Macelariu cu acelu adausu, ca spre a castigá tempu sa se aléga totu adi si membrii comisiunei de verificáre si cele pentru statorirea unui regulamentu definitivu in privintia afaceriloru interne, si timpulu cátu e suspendata siediintia, sa se foloseasca si pentru o contielegere asupra acestoru membrii.

Ambele propuneri se primescu unanimu cu aceea observatiune, ca fiecare dintre aceste comisiuni are sa costea in intielesulu §lui 9 a regulamentului provisionariu din 3 preoti si 6 mireni cu respectu la diecese.

Presiedintele suspendeaza dar' siediintele pre unu patrariu de óra.

Redeschiedindu-se ședinții, Dlu deputatu Alduleanu provocându-se la §. 20 a regulamentului provisoriu, preda ședinței o listă cu numele aceluor de alesu, combinată cu cointelegerea celor mai mulți membrii congresuali, și pentru castigare de timpu rōga ședințulu, că folosinduse și de această listă, să propună pre cei alegendi atât pentru notariat, cât și pentru ambele comisiuni și să se facă alegerea prin aclamare. Primindu-se această unanimă, Escelentia, Șea Dlu ședințe propune de notari din partea clerului, pre Dlu deputatu Nicolae Andrieșicu, Petru Anca, Ioann Ratiu; din partea mireniloru pre Dlu deputatu Moise Branice, Michailu Besanu, Partenie Cosm'a, Dr. Iosifu Galo, Dr. Aureliu Maniu, Simeonu Manguic'a;

de membrii comisiunii verificatoarie de alegeri din partea clerului; pre Dlu deputatu Athanasiu Ioanoviciu, Ioann Metianu, Mironu Romanu din partea mireniloru: pre Dlu deputatu Dimitrie Bonciu, Dr. Ioanu Borcea, Iulianu Ianulescu, Lazaru Ionescu Iosifu Seracinu, Dr. Avramu Tincu;

De membrii comisiunii pentru elaborarea unui regulamentu definitivu pentru afacerile interne din partea clericulu: pre Dlu deputatu Nicolau Popea, Iacobu Popoviciu, Ioann Russu; din partea mireniloru: pre Dlu deputatu Ioann Alduleanu, Sigismundu Borlea, Ilie Macelariu, Aureliu Maniu, Sigism. Popoviciu.

Acești-a totu se primescu cu aclamatiune. Notarii interimali parasescu locurile; cei definitivi se asedia la mēs'a ședințulu. La propunerea ședințulu se alege totu cu aclamatiune de notariu generalu in întieșulu §-lui 5, deputatu Dr. Maniu, și ședințulu dechiară congresulu de constituitu.

Dupa această pune pre mas'a congresulu proiectulu elaboratu de densulu in privința unui regulamentu pentru organizarea trebiloru bisericesci, școlare și fundatiunale romane de relegea greco-orientale cu aceea însemnare, că cuprinsulu aceluia e de mare însemnată, și că dela norocōș'a resolvire a cestiunii tractate in aceluia aterna prosperitate și vitalitatea întregei nostre Metropolii, adeva a tuturor părților ei constitutive.

Aretându mai incolo, că proiectulu acest'a cuprinde in sine organismulu bisericeii nostre dela parohia până susu la metropolia, organismulu șinodului, a părților celor mai vitali, din cari dupa firea lucrulu constă metropoli'a, că precisăză chiaru drepturile și datoritiile creștinilor a tuturor părților constitutive, și prin această garanțea libertatea in biserica, căci libertatea fără tiemurire lamurita, fără natiune, e abusu; incheia cu aceea, că din pușetiunea șea că Metropolitu și că celu mai beșanu a pregatitu acestu elaboratu, dară provōca pre toti membrii congresulu, să facă studii serioșe asupr'a aceluia, să-și deș opinione liberă, fără șfială, căci densulu primesse bucuroșu modificările, ce se voru află necesarii; nefiindu preocupatu cu nici o idee de predilectiune pentru lucrarea șea, și preda proiectulu șeu congresulu că unu alnatu pregatitu. din care sta in voi'a și chiamarea congresulu de a compune pānea, că să-șia buna pentru toti.

Dlu deputatu Fauru propune, să se puna acestu proiectu pre ședinții-a de māne la ordinea dilei. Dlu deputatu Sigismundu Popoviciu e de parere, că congresulu să se imparta in 5 secțiuni, proiectulu acest'a să se deșbata in fia-care secțiune deosebitu, și apoi din referenții acestoru comisiuni să se formeș o comisiune centrală, care să aiba a referi congresulu in pleno despre acestu obiectu. Deputatii Maniu și Branu se dechiară pentru propunerea Dlu deputatu Fauru; iēra Dlu deputatu Piposiu e de parere, că acestu obiectu să nu se puna la ordinea dilei până ce nu va fi referitu comisiunea esmisa pentru regulamentulu definitivu in afaceri interne și nu va fi stabilitu in congresu acestu regulamentu.

Propunerea Dlu deputatu Fauru primindu-se prin majoritate, totu dānsulu mai face motiune, că ședințulu să provōce comisiunile esmisse de a se constitui inca adī și de a și începe activitatea. Ședințulu face această provocare și enunțandu, că ședinții-a mai de aprōpe se va țienē in 17/29 Septembrie la 10 ore, incheie ședinții-a.

Din Ședinții-a II anticipāmu de ocāmdata că dep. Borlea propune a se numi numai numele deputatilor. Dr. Maniu arată că caracterulu fia carui deputatu s'a pusu in prot. numai pentru că sunt mai multi cu același nume. Pres. inconștiințea șosirea unei depesie dela dlu vice colonelu Rotariu, Dupa

aceea vine raportulu comis. verificatoarie. La lla se rendue alegere nouă și alegerea dela Chisineu, dieces'a Aradului, se primesse de buna dupa cum a venitu dela comisiunea alegatoaria. La deșbaterea regulamentulu a fostu discusiune infocata pentru votu pre fatia și secretu. Remane celu întâiu, iēra cestu din urma se va aplică la cestiuni personali.

In ședinții-a III. interpeleza Ianulescu: candu se va luā la pertratare imbunatatierea stārei materiale a clericulu, la care Pres. respunde după ce sa voru organizā părțile constitutive ale Metropoliei și voru deșbata și ele cestiunea spre a putea asiā apoi, ajunge inaintea congresulu. Apoi se alege o comisiune de 27 membri pentru proiectulu de organizatiune și se propune un'a pentru elaborarea unei proceduri in matrimoniale și disciplinare. Mai pre largu in orulu viitoriu.

Eveneminte politice.

Sabiu, 18 Septemvre.

Cu privire la situatiunea din Spania inregistrāmu următoarele telegrame:

Paris 25 Septembrie. „Journal des Debats“ și „Sicel“ aduce șcirea, că după unu telegramu de asta nōptē Logrono, ședinții-a lui Espetero, s'au resculatu.

Din partea partiei revolutionare se privesce evenemintulu acest'a de decisatoriu.

Douē regimente din corpulu lui Marquis Novaliches, carele merge cătra Cadix, au trecut la insurgenti.

Paris, 25 Septembrie. Epistole private din diariulu „Gironde“, ce apare in Bordeaux, așcura, că insurectiunea din Galicia ia estensiune totu mai mare. Orasile Corun'a, Zamor'a, Orense, Vigo și Pontevedro sa fia resculate.

Dupa șcirile ce se audu, regimulu provisoriu din Sevil'a, aru fi dechiaratu pre regina și dinasti'a eide tronata și aru fi conciamatu o constituita.

Paris, 25 Septembrie. Diariulu „Moniteur“ șcrie in buletinulu șeu: astadi nu s'au șignalisatu din Spania nici unu felu de intemplanș insenuata.

Generalulu Pavi'a, a căru trupe dovedescu unu spiritulu fōrte bunu, ștarneșce in concentrarea trupelor, că sa atace pre insurgenti din Sevil'a.

Șcirile din Venezuela șpnu, că generalulu Brușual aru fi deșiertatu in 14 Augustu Porto Cabillo și aru fi fugitu la Curacao, unde au și muritu. Loculu deșiertatu l'au ocupatu generalulu Monagas.

Madridu, 25 Septembrie. (Oficialu). Generalulu Calonge au intratu in urm'a unei lupte mari și glorioșe in Santander. Insurgentii s'au retrasu pre nāi.

Madridu, 25 Septembrie. (Oficialu). Trupele fura primite in Cataloni'a cu entusiasmu. Conte de Cheste și mai multi ofiiri inalti s'au deșpārtatu in secretu din Santon'a, că sa se împreune cu generalulu Calonge, carele au intratu in Santander. Generalulu Pavi'a au primitu demāndare, că sa trāmita trupe de infanterie la Bilbao.

La tōte acestea dice diariulu de Vien'a „Neues Fremden-Blatt“ din 25 Septembrie următoarele.

Regimulu francesu i face familie regesci bourbenice unu servitiu reu, cāndu inșciințēzā prin „Moniteur“, că peporatiunea nu șprișinesce insurectiunea. Generali insurectiunei nu se impedece prin demintiri, această ne invetia esperinții-a. Telegramele cele mai noue stau in o astfelu de contradicere cu așcurările oficiōșe din organulu regimulu francesu, in cătu acum și inim'a cea mai pia trebe sa fia convinșă, că insurectiunea face pași gigantici. Chiaru și impregiurarea aceea, că regina Isabella se vede necesitata, a negotiā prin generalii șei cu insurgenti, arata din deștulu, că regina insasi e convinșă, că caus'a ei este perduta. Ea se acatiaz de marinositate inimicilor șei, că carea nu cunoșcea indurare, cāndu calcā pre gramadii contrariilor șei.

In liniscea capitalei nu trebeie să puna regina Spaniei șperare mare; liniscea este o urmare a disciplinei, care o observā revolușionarii; și proclamatiunei comitetulu revolușionariu e de a se multiam ca liniscea nu e conturbata in capitala, deși plebea se immultiesce. Insurgentii sustienu ordinea, mai bine, decum o sciā sustinė monarhia „legitima“. Fiindu introdusu odatu unu felu de regimulu revolușionariu, nu mai pōte fi temere, că vre-o putere ștreina s'aru putea vedea șilita, să intrevina. Tronulu celu din urma bōurbonicu se va derimā,

precum se pōte prevedē, fără multu șgomotu, și nici nu se pōte presupune altu ce-va de o șcula asiā putreda. Precum s'a deșu, nimenea nu se indoșce despre triumfulu insurectiunei. Tocma potrivitu se dice intr'o epistola privata a unui financieru cunoșcutu din Spania cătra o casa din Frankfurt: „Situatiunea actuala a Spaniei se pōte asemenā cu unu ciorapu invecitu. Latiurile cele dintāiu s'au deșfacutu. iēra cele-lalte nu mai pot resistā nici intr'unu felu.“

Cumca proclamatiunei revolutionare are de a i se multiam liniscea din Madridu, se pōte vedē și din indiferentișmulu, celu arată peporatiunea din capitala fatia cu șōrtea, ce o are ștarea de asedia Judecatoriele se temu, de a face pași prea indrasneti. Ștarea de asedia se intrebuinteșzā, precum aude „Tempo“, intr'unu modu fōrte laxu. Se vinde in publicu o romantia satirica a Dlu Federico de la Vega, carea pōrtā titlu'a: „Testamentulu Isabellei.“ Șpiretele se pare că iau cu deosebiere o directiune democratica. Șiefulu politiei cetatiene sau retrasu.“

Conferinție invetiatoreșci

din Protopopiatele: alu doilea alu Brasiovului, alu trei șcaunelor și alu Hidvegulu:

(Capetu.)

5) Apoi fura provocati D. D. Inv. dearendulu sa esplice și au esplicatu aratāndu la fiecare bucata din Abcdariulu Dlu Z. Boiu, că ce felu de scriere este și ce școpu are.

Facendu DD. Inv. Tampa Cichi, Ticusianu, Stoianu, Dogariu esplicatiuni asupra deșcrierei lucrurilor; conferinții-a a hotaritu, că obiectulu, pre carele deșcrie, șea carele este deșcrișu in Abcdariu, sa lu aduca invet. copiiloru inainte, apoi potu face deșcrieri și asupra lucrurilor, pre care le cunoșcu copii de acasa.

Conferinții-a a patra.

1. Introducere a copiiloru in cunoșcerea numeriloru și aplicarea lor sau facutu după manușcerea Dlu Profesoru I. Popescu intitulatu „Computulu in școlā populara.“

Sau adusu in conferinții-a trei copii, din're care unulu nu fuse la școlā, ceilalti doi fusesera.

Domnulu Inv. Iuga a adusu in conferinții-a aparatulu fabricatu de Dni'a sa după figur. III din Computulu Dlu I. Popescu, care prinșe fōrte bine la eșercitiile cerute.

Dnulu Inv. Iuga a instruat pre copilulu, care nu fusesse inca la școlā, in cunoșcerea numeriloru, numerarea, impreunarea și deșfacerea numeriloru până la 10. in modulu urmatoriu:

Dupace a aretat copilulu câteva globuleti dela aparatulu de facia, câteva pelarii, i-a spus, că mai multe lucruri de unu felu puse la unu locu facu o gramada, dicemu mai bine numeru. S'au aretat, că numerii au și nume: unulu, doi, trei etc. și a compus numerii din globuletiile aparatulu; lu a pusu să le numēșca pre nume; apoi a trasu globuletiile la o parte pre șirma; lu a pusu să compuna elu dearendulu numerii din globuletiile; lu a pusu să cercetēze la globuletie sa vadia, cătu face unulu și inca unulu? — doi și 'nea unulu? doi și doi? — patru și patru? — sa numere: diece, noue, optu, ș. a.

Copilulu totu mai tare și incorda atentiunea, sa compuna numerii bine și săi numēșca după a-deveratulu lor nume.

Se vede copilulu că are talentu, căci in câteva momente după esplicatiunea metodica, șcia și ce va se dica numeru, și a numerā, și a aplicā numerii până la 10.

DD. Inv. I. Cranga G. Siurariu D. Dogariu ș. a. continuara cu cei-lalti doi copii eșercitiu in computulu din mente cu dieci și sute componendui și deșcomponendui.

Conferinții-a primindu tōte acestea de bune, a hotaritu, că toti invetitorii să si procureze aparatele trebuințioșe la computu și insemnate in „Computulu Dlu I. Popescu.“

2. Asupra temei cum aru potē inv. induplecā pre parinti să si trāmita copii la școlā? au adusu inainte DD. Inv. Morariu, Cranga Dogariu Popu. Siuraru, Mēgu, Iuga Stoianu următoarele:

Inv. sa se aiba bine cu parinti copiloru; sa faca conșcrierea copiiloru harnici de școlā la vremē; sa faca pre copii a lubi școlā, invetiatur'a și pre invetiaturiu, că sa pōta cunoșce omenii in copii atātū pre drumu, cătu și in Bisenca, ori intrāndu

în casa cui va nisea însusiri bune, pre cari în copii, carii nu umbla la școlă, nu le pot afla. Sa arăte inv. omienilor prin exemple vii foloșele școlii atâtu în respectu moraliu — religios, câtu și într'u înaintarea neamulu nostru s. a.

Sau aflatu ca există școlă de repetitiune în Feldiōra, Presimiro și alte câteva comune.

DD. Inv. Morariu și D. Dogariu au arătat foloșele, câte aduce școlă de repetitiune tinerimei esita din școlă populara, ca se împotnicescu în ceea ce a învețiatu în școlă populara, se facu harnici pentru anii de catechisatiune și asiă se potu feriți pre sinesi și pre ai loro s. a. fără școlă de repetitiune și uita ce a învețiatu în școlă populara și asiă priyescu anii, pre cari i-au prețcutu în școlă populara, că pierduti. De unde urmăda ca ajungendu unii că acestia tati de familia, apoi nu voru săsi dăe copoi la școlă.

Conferita la a recunoscutu tôte aceste de bune, și a hotaritu, ca dar sa se silēca toti inv. în contielegere cu Parintele P. Popo, cu Parochulu loculu și cu Eforia școlara a întemeiā și a sustinea școlă de repetitiune, fie-carele în comun'a sea.

Dlu inv. Morariu adăuse ca aru fi bine c'a unde se afla fondu școlariu de ajunsu, seu deca din banii de pre pedepse pentru negrigirea școlii sa se cumpere cărți trebuincioșe pentru tinerii școlii de repetitiune, căsa nu se plānga acestia, ca n'au cu ce și cumperā cărți, dar cărțile acelea sa fia și se remāna proprietatea școlii. Domni a Sea a făcutu firesce în contielegerea cu mai marii sei asiā și în comuna Dloru „Feldiōra“ sta lucrulu în privintia acestia bine!

Confurintia a priimitu propunerea acestia cu cea mai mare placere au recunoscutu de forte salutarie și următoarele, ca deca se potu cumperā și nisea cărți pedagogice, cărți istorice, economice s. a. deca se potu abonā și la vre unu jurnalul politicu, sa se pastredie tôte acestea formandu bibliotec' a școlii, unde Preotulu cu Inv. aru putea, apoi adunā Duminec'a și serbatōrea pre omieni din comuna impregurulu dloru ale cetii și esplicā pre intielesu cele cupriose în acele cărți, și acestia aru aduce foloșu forte mare omienilor nostri din comuna în mai multe privintie.

Apoi s'au hotaratu ca în anul viitoriu sa se țina conferintie invetietoresci generali în Breticu.

Dupa tôte aceste Rev. D. D. Protopopu Ioann Petricu a încheiatu conferintiele prin nese cuvinte scurte, dar forte bine calculate și împartasite, îndemāndu pre Inv. că cele ce invētia prin graiu, se implinēca și cu fapt'a, avendu sa premērga la tineri și betrāni cu exemplu bunu; sa-si arete modestia și reverintia cātra fetiele bisericesci școlari, și politice; cātra Parochulu Directorulu școlii cātra amplotiati, cātra Eforia școlara și cātra toti crestini; sa se feresca de mandria, de persōne demoralisate, de certe, întrigi sa pazēasca Biserica conducendu acolo și pre elevii loro.

Mai încolo arēta ca invetiatorii suntu factorii societātii, dela cari aterna fericirea ori nefericirea ei, de aceea au detoria, a se perfectonā totu mai multu în chiermarea loro cetindu scrieri pedagogice și alte dluare folositorē.

Incoronā cele dise pāna aici aducāndu multia mire Maiestatiei Sele In. Imperatore și Rege Franciscu Iosif I, și Escel. Sele Parintelui Archiepiscopu și Metropolitu Andreiu Barone de Siagun'a care di și nopte lucrēdia pentru binele și fericirea nōstra Multiami apoi și celor ce participara la aceste conferintie.

St. Petru 27 Augustu 1868.

una martoru ocularu și amicu alu conferintieloru.

I. C.

Corspundintie.

Debrechinu, 12/24 Sept. 1868.

Dle Redactoru! De-si Ungaria, seu mai bine dicendu o parte a locuitorilor ei — magiarii — în politica suntu sfasiati în partide, tot si pre câmpulu literaturii si au artei nu voru a cōnōce nici o partida. Asiā d. e vedemu pre unii fără deosebire de partida alergendu în capitala Ardēlului la adunarea de istoriografi, altii la alte adunări.

În anulul acestia loculu de adunare a mai multora reuniuni a fostu destinat Debrechinulu. Aci au convenitu în dilele aceste reuniunile de cantareti din diferite locuri ale Ungariei; — Ardēlulu înca a fostu reprezentatu aci prin reuniun a cantă-

retiloru din Clusiu, — în Debrechinu a tienutu adunare generale reuniunea silvana (erdészeti egyet), și totu în Debrechinu s'a arangiatu în institutulul de agronomia o espositiune de bucate.

Intre tôte adunările Debrechinului cea mai pompōsa a fostu adunarea cantaretiloru. În 18 ale lun. cur. au sositu aci reuniunile de cantareti — 60 la numeru. — La curtea drumului seratu iau întempinatu cantăreții din locu cu două bande musicale în frunte, de unde au pornitu cu totii în rendu forte frumosu, fia-care reuniune cu stindardulu seu propriu în frunte cātra cas'a orasiului, de unde apoi s'au încuartiratu pre la orasieni. Sēr'a în teatru representatiune splendidă în onōrea ospetitoru. A două di în 19 s'a tienutu proba generala în biseric'a cea mare a reformatiloru, sēr'a în teatru concertu. Diu'a de 20 a fostu destinata pentru procederea cantaretiloru înainte publiculu, spre care scopu într'o strada capitala a orasiului s'a fostu radicat unu pavilonu maretu, iera impregiuru multime de banți pentru publiculu ascultatoriu.

Productiunea a duratu pāna cātra 2 ore dupa prāndiu, dupa aceea prāndiu generalu datu din partea orasiului pentru toti membrii cantaretiloru, iera sēr'a petrecania de jocu în gradina asiā numita, a poporului. În diu'a următoare 21 s'a tienutu adunare generale spre consultarea mai multora afaceri de ale reuniuniloru, cu care ocazione s'au împartitu mai multe premii între acelea reuniuni cari s'au destinsu în esecutarea melodioloru. În 22 s'au departatu cu totii lasandu locu reuniunei silvana, carea si au tienutu adunările în padurea cea mare a orasiului. — Astadi mâne si poimāne tiene espositiunea de bucate. — Asteliu Debrechinulu în dilele aceste si-au luat u fatia serbatorēscă.

Acum se ve împartasiescu ce-va și din politica :

În 15 ale curenței partid'a stānga de mijlocu a comitatului „Biharu“ au tienutu în Oradea-mare sub presiedintia unui din corifeii acestei partide C. Tiz's a o conferintia pentru constituirea definitiva a partidei acestui comitatu. Presiedintele în cuvintarea de deschidere accentuēza cu deosebire necessitatea constituirea acestei partide, pentru ca dice, partid'a dela putere — drept'a — atātu de tare s'a lasatu în concessiuni (engedekenység), încātu multe drepturi cardinali le-amu lasatu din mâna, le-amu perdutu, iera altele nu le-amu castigatu de locu. Mai este înca o partida, dice oratorulu mai departe — care, de-si si-a scrisu pre stindardulu seu 48, dara s'a insocitu cu asteliu de individi, cari în 48 se luptau contra principioloru de atunci, iera acum se lupta contra întregitatiei patriei.

Deci — urmēza mai încolo — fiindu asteliu positiunea de fatia e de mare necesitate constituirea nōstra, are că, devenindu noi în majoritate, pre calea constituiri si pre lângă conservarea întregitatiei patriei sa ne luptāmu pentru recastigarea tuturor drepturilor, câte competu patriei că țiera indeplinita și de sine statatōre. — Dupa aceea secretariulu cescesc statutele partidei lucrute de comitetulu provisoriu de pāna acum, cari cu putine modificări se primescu. În fine mai facēndu-se unele propuneri și constituindu-se partid'a deplinu siēdintia se încheia.

Dupa cum ve este cunōscutu, deputatul Deák în siēdintia dielale din 16 Sept. c. n. a făcutu o propunere, că sa se asternā din partea ministeriului unu proiectu, prin care sa se eștețueze înca în sesiunea din acestu anu stergerea dicimei vinulu. În urm'a acestei propuneri, dupa unu telegramu alu foiloru ung., comunitate dlu Eger (Erlau) a și denegatu platirea dicimei de vinu.

Esti lap aduce scirea, ca tribunalulu din M. Osiorheiu au încheiatu cercetarea oficiōsa asupra prononciamentului.

De asta-data ne mai avendu de împartasit sum, etc.

Varietāti.

*** Drumu de feru sau adusu pāna la Orastie în deplinire, asiā încātu în 24 l. e. st. n. au sositu acolo prima ora locomotivulu „Maros Porto“ purtāndu 40 de care dupa sine împoverate cu feru. Locomotivulu erā decoratu cu tricolōre și cu flori. O multime de omeni ilu așeptau la statiunea dela Orastie și sosindu locomotivulu la 4 ore d. a. toti se implurā de o bucuria nespnsa vedindu dorint'a, cea de multu dorita, într'u atāt'a realizata.

Publicatiune.

Inscrierile studiosilor la gimnasiulu reg. de statu din Sabinu se va incepe în 28 Septemvre a. c. acestia au a se însinuat la reg. directiune a gimnasiului. Scolarii cari întru întâiasidata în acestu gimnasiu voru avea a produce, pre lângă atestatul de botesu, testimoniulu școlaru din a 4-a Classa elementara seu din clas'a gimnasiala, ce o au absolvtu mai pre urma și a solva taxa de intrare cu 2 fl. 10 xr. v. a.

Cei ce nu se ținu de religiunea catolica suntu datoru a se legitimā despre facutele loro însinuate la catechetulu loro.

Esamenele de primire și de repetiie se voru incepe în 2 Octomb. la 8 ore diminetia.

Anulu școlaru se va incepe la 1-a Octomvre prin chiermarea spiritului santu și studiosii de religiunea catolica voru avea a se infatisia spre scopulu acest'a la diu'a numita la 8 ore în institutulul gimnasialu 26—1

23—3

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor invetietoresci din comunele Abrudu, Abrudusatu și B. Cierbu se deschide concursu.

Cu stătinile aceste suntu împreunate următoarele emolumente :

- a) Statiunea invatietoresca dela școlă centrala din opidulu Abrudu e provadiuta cu unu salariu anulu de 200 fl. v. a. quartiru liberu, și 2 argii de lemne,
- b) Statiunea din Abrudusatu, este împreunata cu unu salariu anulu de 150 fl. v. a. quartiru liberu și 2, orgii de lemne, iare
- c) Statiunea din Buciumu Cierbu, e provadiuta cu unu salariu anulu de 100 fl. v. a. quartiru liberu, lemne câte voru fi necesare, și una parte din venitele școlare — pentru serviciulu de cantaretiu. —

Doritorii de a competi la anulu din aceste posturi, au de a si provedea petitiunile cu atestate de calificatiune buna, de moralitate, ca au absolvtu cursulu pedagogiei, în Institutulu Archidieceșanu ca scia si cantarile bisericesci si ca suntu de religiunea gr. orientala; tôte aceste pāna la 20. Septemvre a. c. suntu a se adresā subscrisului Inspectoratu școlariu.

Dela Inspectoratul școlare districtualu gr. or. alu Zlatnei de josu, Abrudu 1. Sept. 1868.

22—3

Concursu.

Pentru ocuparea Statiunei Invetietoresci, la Școlă comanala gr. or. din Parau, se deschide concursu pāna la 20 Septemvre a. c.

Cu acestu postu e împreunatu unu salariu anulu de 100 fl. v. a. cortulu liberu în edificulu școlii — și lemnele trebuincioșe pentru focu.

Doritorii de a ocupā acestu postu, voru adresā subscrisului concursele sale pāna la terminulu susu arătatu, instruate cu atestatele de lipsa, despre a loro calificatiune.

F a g a r a s i u 5/17. Sept. 1868.

Petru P o p e s c u
Protopopu gr. or. și
Insp. distr. de școlē.

24—11

Pentru economii de oi.

În dominiulu B e r c h i s i u (lānga Clusiu) se afla nutrementulu receratu pentru iernatulul de 1500—2000 de oi; adeca circa 5000 magi de fenu, totu atātea paie și locu aptu de pasiune pentru tōmna și primavēra. Acestea seu suntu de vendutu cu pretiuri moderate, seu va primi dominiulu iernatulul oiloru pre lângă tacsă.

Oferte pre numeru mai micu înca voru fi respectate. Reflectantii binevoieșca a se adresā pāna la 15 Octobre c. n. cātra.

A. T r o m b i t i a s i u
(per Mociu în Berchiesiu)

Ioann Cristea.

Compactoru în Sabinu, se recomanda on. publicu romānu cu legarea de cărți, protocole, broșiure etc. și preste totu cu escutarea tuturor comisiuniloru, ce cadu în cerculu compactoriei, promitendu lucru promptu și solidu, cu pretiuri câtu se pōte mai moderate.

Locuintia: S a b i n u, Strad'a Macelariiloru, (Fleischer Gasse) Nr. 14.